

İş, Ekonomi, Euro

İç Pazar, Sanayi, Girişimcilik ve KOBİ'ler

BASIN BÜLTENİ | 23 Şubat 2022 | İç Pazar, Sanayi, Girişimcilik ve KOBİ'ler Genel
Müdürlüğü 6 dakika okuma

Adil ve sürdürülebilir ekonomi: Komisyon, şirketlerin küresel değer zincirlerinde insan haklarına ve çevreye saygı göstermeleri kurallar belirliyor

Avrupa Komisyonu bugün, kurumsal sürdürülebilirlik durum tespitine ilişkin bir Direktif teklifini kabul etti. Teklif, küresel değer zincirleri boyunca sürdürülebilir ve sorumlu kurumsal davranışları teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Şirketler, sürdürülebilir bir ekonomi ve toplumun inşasında kilit bir rol oynamaktadır. Faaliyetlerinin çocuk işçiliği ve işçilerin sömürülmesi gibi insan hakları ve kirlilik ve biyoçeşitlilik kaybı gibi çevre üzerindeki olumsuz etkilerini tespit etmeleri ve gerektiğinde önlemleri, sona erdirmeleri veya hafifletmeleri gerekecektir. İşletmeler için bu yeni kurallar yasal kesinlik ve eşit bir oyun alanı getirecektir. Tüketiciler ve yatırımcılar için ise daha fazla şeffaflık sağlayacaktır. Yeni AB kuralları yeşil dönüşümü ilerletecek ve Avrupa'da ve ötesinde insan haklarını koruyacaktır.

Bazı Üye Devletler halihazırda durum tespiti konusunda ulusal kurallar getirmiş ve bazı şirketler de kendi inisiyatifleriyle tedbirler almıştır. Ancak, gönüllü eylemlerle elde edilmesi zor olan daha büyük ölçekli bir iyileştirmeye ihtiyaç vardır. Bu teklif, bir

olumsuz insan hakları ve çevresel etkilerin ele alınması için kurumsal sürdürülebilirlik durum tespiti yükümlülüğü.

Yeni durum tespiti kuralları aşağıdaki şirketler ve sektörler için geçerli olacaktır

- **AB şirketleri**

- Grup 1: Önemli büyüklükte ve ekonomik güce sahip tüm AB limited şirketleri (500'den fazla çalışanı ve dünya çapında 150 milyon Euro'dan fazla net cirosu olan).
- Grup 2: Her iki Grup 1 eşiğini de karşılamayan, ancak 250'den fazla çalışanı ve dünya çapında 40 milyon Avro ve üzeri net cirosu olan, tanımlanmış yüksek etkili sektörlerde faaliyet gösteren diğer limited şirketler. Bu şirketler için kurallar 1. gruba göre 2 yıl sonra uygulanmaya başlayacaktır.

- AB'de faaliyet gösteren ve AB'de üretilen ciro eşiği Grup 1 ve 2 ile uyumlu olan **AB üyesi olmayan şirketler**.

Küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler) doğrudan bu teklifin kapsamında değildir.

Bu öneri, şirketin kendi faaliyetleri, iştirakleri ve değer zincirleri (doğrudan ve dolaylı olarak kurulan iş ilişkileri) için geçerlidir. Kurumsal durum tespiti yükümlülüğüne uymak için **şirketlerin** aşağıdakileri yapması gerekir

- durum tespitini politikalara entegre etmek;
- mevcut veya potansiyel olumsuz insan hakları ve çevresel etkilerin belirlenmesi;
- potansiyel etkileri önlemek veya hafifletmek;
- sona erdirmek veya mevcut etkileri en aza indirmek;
- bir şikayet prosedürü oluşturmalı ve sürdürmelidir;
- durum politikasının ve önlemlerinin etkinliğini izlemek;
- ve durum tespiti konusunda kamuoyu ile iletişim kurmalıdır.

Daha somut olarak bu, **uluslararası sözleşmelerde yer alan insan haklarının daha etkin bir şekilde korunması** anlamına gelmektedir. Örneğin, işçiler güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarına erişebilmelidir. Benzer şekilde, bu teklif **temel çevre sözleşmelerine** aykırı olumsuz çevresel etkilerin önlenmesine yardımcı olacaktır. Kapsam dahilindeki şirketlerin, farklı etkilerin ciddiyeti ve olasılığı, özel koşullarda şirketin alabileceği önlemler ve önceliklerin belirlenmesi ihtiyacı ışığında uygun önlemleri ('araç yükümlülüğü') alması gerekecektir.

Üye Devletler tarafından atanan ulusal idari makamlar bu yeni kuralların denetlenmesinden sorumlu olacak ve kurallara **uyulmaması halinde para cezaları** uygulayabilecektir. Buna ek olarak, mağdurlar, uygun durum tespiti tedbirleri ile önlenebilecek **zararlar için yasal işlem başlatma** fırsatına sahip olacaklardır.

Buna ek olarak, grup 1 şirketlerinin iş stratejilerinin Paris Anlaşması doğrultusunda **küresel ısınmanın 1,5 °C ile sınırlandırılmasıyla uyumlu olmasını** sağlamak için bir plana sahip olmaları gerekmektedir.

Durum tespiti şirketlerin tüm işleyişinin bir parçası haline gelmesini sağlamak için şirket **yöneticilerinin de bu süreçte dahil olması gerekmektedir**. Bu nedenle teklif, yöneticilerin durum tespiti uygulamasını kurma ve denetleme ve bunu kurumsal stratejiye entegre etme görevlerini de getirmektedir. Buna ek olarak, yöneticiler şirketin menfaatine en uygun şekilde hareket etme görevlerini yerine getirirken, kararlarının insan hakları, iklim değişikliği ve çevresel sonuçlarını dikkate almalıdır. Şirket yöneticilerinin değişken ücretlendirmeden yararlandığı durumlarda, kurumsal plana atıfta bulunularak iklim değişikliğiyle mücadelede katkıda bulunmaları teşvik edilecektir.

Teklif ayrıca, dolaylı olarak etkilenebilecek KOBİ'ler de dahil olmak üzere tüm şirketleri destekleyecek **eşlik eden tedbirleri** de içermektedir. Önlemler arasında bireysel veya ortaklaşa tahsis edilmiş web siteleri, platformlar veya portalların geliştirilmesi ve KOBİ'ler için potansiyel mali destek yer almaktadır. Şirketlere destek sağlamak amacıyla Komisyon, model sözleşme hükümleri de dâhil olmak üzere, rehber ilkeler benimseyebilir. Komisyon ayrıca Üye Devletler tarafından sağlanan desteği, üçüncü ülkelerdeki şirketlere yardım da dâhil olmak üzere yeni tedbirlerle tamamlayabilir.

Teklifin amacı, hem özel sektör hem de kamu sektörü dahil olmak üzere Birliğin uluslararası alanda, insan haklarının korunması ve sürdürülebilir kalkınmanın teşvik edilmesinin yanı sıra uluslararası ticaret kurallarına ilişkin uluslararası taahhütlerine tam saygı göstererek hareket etmesini sağlamaktır.

Komisyon, 'Adil ve sürdürülebilir ekonomi paketi'nin bir parçası olarak bugün ayrıca şunları da sunmaktadır

[Dünya Çapında İnsana Yakışır İş Tebliği](#). AB'nin dünya çapında insana yakışır işleri hayata geçirmek için kullandığı iç ve dış politikaları ortaya koymakta ve bu hedefi pandemiden kapsayıcı, sürdürülebilir ve dirençli bir şekilde çıkmanın merkezine yerleştirmektedir.

Kolej üyeleri şunları söyledi

Değerler ve Şeffaflıktan sorumlu Başkan Yardımcısı Věra **Jourová** şunları söyledi: "Bu teklif iki hedefe ulaşmayı amaçlamaktadır. Birincisi, örneğin zorla çalıştırılan ya da çevreye zarar veren ürünleri satın almak istemeyen tüketicilerin endişelerini gidermek. İkinci olarak, Tek Pazar'daki yükümlülükleri konusunda yasal kesinlik sağlayarak işletmeleri desteklemek. Bu yasası Avrupa değerlerini değer zincirlerine yansıtabilecek ve bunu adil ve orantılı bir şekilde yapacaktır."

Adaletten sorumlu Komisyon Üyesi Didier **Reynders** şunları söyledi: "Bu teklif, şirketlerin küresel tedarik zincirleri boyunca ticari faaliyetlerini yürütme biçimlerinde gerçek bir oyun değiştiricidir. Bu kurallarla insan haklarını savunmak ve yeşil dönüşüme öncülük etmek istiyoruz. Değer zincirlerimizde olup bitenleri artık görmezden gelemeyiz. Ekonomik modelimizde bir değişime ihtiyacımız var.

Tüketicilerin daha sürdürülebilir ürünler talep etmesiyle birlikte piyasada bu girişi destekleyen bir ivme oluşmaya başladı. Birçok iş dünyası liderinin de bu davayı destekleyeceğinden eminim."

İç Pazardan sorumlu Komisyon Üyesi Thierry **Breton** şunları söyledi: "Bazı Avrupa şirketleri sürdürülebilir kurumsal uygulamalar konusunda lider konumunda olsa da, birçoğu çevresel ayak izlerini ve insan hakları sicillerini anlama ve iyileştirme konusunda hala zorluklarla karşılaşmaktadır. Karmaşık küresel değer zincirleri, şirketlerin tedarikçilerinin faaliyetleri hakkında güvenilir bilgi edinmesini özellikle zorlaştırmaktadır. Ulusal kuralların bölünmüşlüğü, iyi uygulamaların benimsenmesindeki ilerlemeyi daha da yavaşlatmaktadır. Teklifimiz, büyük piyasa oyuncularının değer zincirlerindeki riskleri azaltmada öncü bir rol üstlenmelerini sağlarken, küçük şirketleri de değişikliklere uyum sağlamaları konusunda destekleyecektir."

Sonraki adımlar

Teklif, onay için Avrupa Parlamentosu ve Konsey'e sunulacaktır. Kabul edildikten sonra, Üye Devletlerin Direktifi ulusal hukuka aktarmak ve ilgili metinleri Komisyona iletmek için iki yılları olacaktır.

Arka plan

Avrupalı şirketler sürdürülebilirlik performansında küresel lider konumundadır. Sürdürülebilirlik AB değerlerine bağlıdır ve şirketler insan haklarına saygı gösterme ve gezegen üzerindeki etkilerini azaltma konusunda kararlılık göstermektedir. Buna rağmen, şirketlerin sürdürülebilirliği ve özellikle insan hakları ve çevresel durum tespitini kurumsal yönetim süreçlerine entegre etme konusundaki ilerlemeleri yavaş kalmaktadır.

Bu zorlukları ele almak üzere Mart 2021'de Avrupa Parlamentosu, Komisyon'a zorunlu değer zinciri durum tespitine ilişkin bir yasa teklifi sunması çağrısında bulunmuştur. Benzer şekilde, 3 Aralık 2020'de Konsey, sonuç bildirgesinde Komisyon'u, küresel değer zincirleri boyunca sektörler arası kurumsal durum tespiti de dahil olmak üzere sürdürülebilir yönetime ilişkin bir AB yasal çerçevesi için bir teklif sunmaya çağırdı.

Komisyon'un teklifi, 26 Ekim 2020 tarihinde Komisyon tarafından başlatılan [sürdürülebilir kurumsal yönetim ilişkin açık kamu istişaresi girişimine](#) sırasında toplanan yanıtyakından dikkate alarak bu çağrılara yanıt vermektedir. Teklif hazırlanırken Komisyon ayrıca, [yöneticilerin görevleri ve sürdürülebilir kurumsal yönetim \(Temmuz 2020\) hakkında](#) ve [tedarik zincirinde gereklilikleri durum](#) (Şubat 2020) yaptırılan iki çalışma aracılığıyla toplanan geniş kanıt tabanını da dikkate almıştır.

Daha Fazla Bilgi

[Kurumsal sürdürülebilirlik durum tespitine ilişkin Direktif Teklifi + Ek](#)

[Kurumsal sürdürülebilirlik durum tespitine ilişkin sorular ve yanıtlar](#)

[Kurumsal sürdürülebilirlik durum tespiti hakkında bilgi formu](#)

[Kurumsal sürdürülebilirlik durum tespitine ilişkin web sayfası](#)

Detaylar

Yayın tarihi

23 Şubat 2022

Yazar

İç Pazar, Sanayi, Genel Müdürlüğü Girişimcilik ve
KOBİ'ler